

Nyhetsbrev från Bryssel

Nyhetsbrev 5 2018

EU-enheten vid Ålands landskapsregering
informerar om vad som händer på EU-nivå

EU-krönikan

Sommartider hej hej!

Även om sommaren 2018 på många sätt har varit annorlunda i form av Medelhavsvarma dagar och kvällar, utbredda skogsbränder, torra som ställt till det för Europas jordbrukare och svettiga Brexitförhandlingar, är det inte det som syftas till i referensen till Per Gessles sommardänga här ovan. Som nästan från ingenstans blossade sommartidsdiskussionen upp i maj och har på tre månader letat sig till toppen bland EU-kommissionens mest prioriterade frågor. EU:s medlemsstater ska nu på sidan av förslaget till långtidsbudget, plastbantning, migrationslösningar, handelsavtal, ny jordbrukspolitik och nya forsknings- och innovationsprogram ta ställning till om man vill slopa de årliga tidsomställningarna eller inte.

Beslutet om att införa årliga tidsomställningar till sommartid den sista söndagen i mars och tillbaka till standardtid den sista söndagen i oktober, infördes genom EU:s sommartidsdirektiv redan år 1984. Medlemsländerna i unionen hade då olika praxis och syftet med EU-direktivet var att harmonisera tidsomställningarna inom ramen för den inre marknaden. Att vissa länder sedan tidigare hade årliga tidsomställningar berodde på energibesparingar efter första och andra världskriget samt oljekrisen på 70-talet, då man genom sommartiden fick ljusare kvällar.

Avhängigt av EU:s sommartidsbestämmelser är EU-ländernas val av standardtid. Idag finns tre tidszoner inom EU: GMT 0, GMT +1 och GMT +2, där Åland och Finland hör till den östeuropeiska tidszonen, GMT +2. Vilken standardtid medlemsländerna väljer styrs inte av sommartidsdirektivet, mer än att EU-kommissionen i sitt nya förslag föreslår att ett byte av standardtid ska meddelas till kommissionen minst sex månader innan. Detta för att ge andra medlemsländer möjlighet att ta eventuella konsekvenser i beaktande.

Att spara energi anses inte längre vara ett aktuellt argument för de obekväma tidsomställningarna som gör en mängd EU-medborgare sömnlösa två gånger om året. Det offentliga samråd som kommissionen öppnade upp för under sommaren besvarades av rekordmånga, nämligen 4,6 miljoner (vilket förvisso ska ställas mot EU:s hela befolkning på ungefär 500 miljoner). Samrådet visade att 84 procent av respondenterna vill slopa tidsomställningen. Kommissionen såg enligt egen utsago ingen annan utväg än att agera snabbt för att visa EU-medborgarna – i motsats till ofta riktad kritik – att deras röst faktiskt spelar roll. Senast 1 april 2019 ska således tidsomställningarna vara ett minne blott. Om det är "sommartider hej eller hejdå" framöver får vi med andra ord svar på inom kort.

Andrea Etzell, landskapsregeringens vikarierande EU-rådgivare i Bryssel

På gång i Bryssel

Brexit

Den 23 juni 2016 röstade Storbritannien för att lämna Europeiska unionen, och med det närmar sig datumet för det faktiska utträdet, 29 mars 2019, med stormsteg. Tanken är att det då ska finnas ett färdigt utträdesavtal, även om det just nu är lika troligt att det inte blir ett avtal alls. Ett så kallat "no deal-Brexit" innebär att Storbritannien lämnar EU utan att ha en formell överenskommelse om exempelvis det framtida ekonomiska samarbetet eller utträdet i sig självt. För EU och Storbritannien till ett utträdesavtal i tid blir det troligen ett så kallat "hard Brexit", vilket betyder att Storbritannien lämnar bland annat tullunionen och EU:s inre marknad, men under organiserade former där man kommit överens om hur utträdet ska gå till och hur samarbetet ska fungera efteråt. De huvudsakliga orsakerna som anges för utträdet är ett missnöje mot invandringspolitiken och hur EU fungerar i det stora hela. Många britter anser även att de betalar för mycket pengar till EU jämfört med vad de får tillbaka.

Ett av de största stöttestenarna kring Brexit är den nordirländska gränsen. Freden på den irländska ön grundar sig på 'The Good Friday Agreement' från 1998 och är inte kompatibel med en tull- och passgräns som skulle följa ett "no deal"-utträde. Om inget annat bestäms så föreslår EU att Nordirland fortsättningsvis ska tillhöra den inre marknaden, med följden att det blir en tullgräns mellan Nordirland och resten av Storbritannien istället. Brittiska premiärministern Theresa May föreslår i sin tur att hela Storbritannien ska vara kvar i den inre marknaden, inte endast Nordirland.

Nästa toppmöte som behandlar Brexit äger rum i oktober, då den slutgiltiga överenskommelsen ska diskuteras bland stats- och regeringscheferna.

EU-kommissionens ordförandes tal om tillståndet i unionen

I september varje år håller EU-kommissionens ordförande ett tal i Europaparlamentet om tillståndet i unionen. Talet ger en uppfattning om vad som är på kommande inom det europeiska samarbetet och hur kommissionen vill komma till rätta med de största utmaningarna. Talet efterföljs av en debatt i kammaren. Detta är även det första steget i den dialog som förs med Europaparlamentet och Europeiska unionens råd inför utarbetandet av kommissionens arbetsprogram för följande år.

Fokus i talet i år var säkerhetspolitik, ökat samarbete och EU som en stark, enad, global aktör. Jean-Claude Juncker höll sitt sista tal som ordförande för kommissionen och liksom tidigare år förespråkade han gemenskap och solidaritet medlemsländerna emellan. Han berömde Grekland för att ha slutfört sparprogrammet och EU för den ökade sysselsättningen. Han lyfte flera utmaningar som EU står inför, bland annat klimatfrågan, den humanitära situationen i Syrien, migrationen och Brexit. Juncker tog även upp det partnerskapet mellan EU och Afrika, arbetet med försvarsunionen och eurons växande roll på den globala marknaden.

Utöver detta kritiserade han även vissa medlemsländers agerande i förhållande till mänskliga rättigheter och EU-värden. Även det högaktuella sommartidsdirektivet tog han upp, och uppmanade alla inom EU att jobba effektivt för att komma överens i frågan.

Aktuella frågor för landskapsregeringen

Landskapsregeringens EU-enhet bevakar lagstiftningsprocessen i Bryssel och tillsammans med förvaltningens avdelningar identifieras initiativ från kommissionen som är viktiga för Åland. Här under är en kort sammanfattning över några av de aktuella ärendena. Om du vill veta mer om något ärende är du alltid välkommen att kontakta oss.

Fiskepolitik

Ålands landskapsregering följer för Åland viktiga ärenden inom fiskeripolitiken. Ett av de aktuella ärendena är fastställandet av de årliga fiskekvoterna för olika arter i Östersjön. Arbetet med 2019-års kvoter har just börjat och syftet är att övervaka de lokala fiskebestånden och se till att fisket är hållbart även på lång sikt. Det som sker i fiskebestånden i vattnen kring Danmark kan även påverka bestånden runt Åland, varför det är viktigt att samordna fisket på högre nivå.

Ett annat ärende är EU-kommissionens nya förslag om Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF), vilket är den fond som finansierar EU:s havs- och fiskeripolitik. Syftet med fonden är att hjälpa fiskare att lättare ställa om till ett mer hållbart fiske, bevara marina biologiska resurser, främja välmående kustsamhällen och en omställning till det man brukar kalla en "blå ekonomi" med hållbart förvaltade hav. Fonden är en del av EU:s fleråriga budgetram 2021-2027, vilken är under full behandling.

Sedan år 2010 finns dessutom en kontrollförordning som följer och bevakar fiskesektorn inom EU, bland annat med avsikten att minska överfiske och för att förbättra efterlevnaden av den gemensamma fiskeripolitiken. Denna förordning ska nu uppdateras då nuvarande kontrollsystem anses ha stora brister.

Utbildnings- och kulturpolitiken i EU efter 2020

Utbildningsprogrammet Erasmus är ett EU-projekt med närmare 30 år på nacken och kanske ett av unionens mest kända. Programmet har gett ungdomar chansen att se och lära sig mer om Europa genom skolutbyten och volontärarbeten. Målet är att ungdomar ska förbättra sina chanser att komma in i arbetslivet genom att lära sig nya språk och kulturer, men också att skapa en viss känsla av gemenskap i Europa. I förslaget till den nya långtidsbudgeten har EU-kommissionen föreslagit att Erasmus+ ska få dubbelt så mycket finansiering för kommande programperiod, alltså 30 miljarder euro över åren 2021-2027. Detta skulle ge 12 miljoner europeiska ungdomar chansen att få delta i utbyten både inom och utanför Europa.

Kreativa Europa-programmet är ett annat program som ämnar främja, stötta och stärka Europas kulturella och språkliga mångfald. Detta görs genom finansiella stöd till kulturella och kreativa näringar; medieprojekt inom film och TV samt sektorövergripande projekt som stöder båda delarna.

På gång just nu är även en ny ungdomsstrategi, vars avsikt är att göra ungdomar i EU mer delaktiga och ge dem bättre möjligheter att göra sig hörda. Kommissionen har även lagt fram ett förslag till automatiskt erkännande av examensbevis, vilket ska underlätta rörligheten inom unionen, både utbildnings- och arbetsmässigt sett.

Celinda Nordqvist – praktikant

Hej!

Jag heter Celinda Nordqvist och är den nya praktikanten hos landskapsregeringens specialrådgivare i Bryssel fram till slutet av januari. Jag är uppvuxen i Jomala och har under de tre senaste åren studerat politik, internationella relationer och sociologi vid University College Dublin i Irland, varifrån jag nu tagit kandidatexamen. Nästa steg är att gå en magisterutbildning, men innan det tänker jag ta vara på chansen jag fått här i Bryssel och njuta till fullo av allt som kommer min väg!

Att läsa om EU och att kunna uppleva hela spektaklet på plats är två helt olika saker, och jag ser fram emot chansen att lära mig mer om institutionernas jobb och Ålands roll i EU i praktiken. Det är visserligen bara min andra vecka på kontoret men jag känner redan att jag kommer att stormtrivas här – det är något lite extra speciellt att få gå på möten i byggnader man annars bara ser i läroböcker och på nyheterna. Bryssel är Europas huvudstad på många olika sätt, och faktum att jag har funnit min väg hit känns otroligt och lite överkligt, men på samma gång helt rätt.

Precis som tidigare praktikanter har sagt så finns det alltid något att göra här i Bryssel, allt från gratis rundturer med lokala guider, till museum, chokladfontäner och serietidningsparader, för att inte tala om alla trevliga kaféer och barer – man behöver aldrig ha tråkigt! För ölfantaster är Bryssel synnerligen "the Place to be": det finns över 200 bryggerier i landet. Dock är det bra att komma ihåg att ölen här är mycket starkare än hemma, även om det inte märks förrän dagen efter!

På agendan

20 september hölls ett informellt toppmöte mellan EU:s stats- och regeringschefer. På agendan stod EU:s långtidsbudget, Brexit och migrationsfrågan.

23-25 september träffas jordbruksministrarna i den österrikiska staden Schloss Hof. Där ska de diskutera den kommande gemensamma jordbrukspolitiken.

27-28 september sammanträder Konkurrenskräftrådet, vilka behandlar frågor rörande den inre marknaden och industripolitik.

1 oktober är det dags för Eurogruppens möte.

1-4 oktober är det åter dags för Europaparlamentets plenumsammanträde i Strasbourg.

2 oktober träffas rådet för ekonomiska och finansiella frågor (Ekonfinrådet), vilka ansvarar för att lagstifta och fatta beslut som rör unionens finans- och budgetpolitik.

5 oktober arrangeras ett informellt möte mellan handelsministrarna i Innsbruck, Österrike.

9 oktober träffas EU-ländernas miljöministrar.

11 oktober ordnas ett informellt möte mellan arbetsmarknads- och socialministrarna. Även rådet för rättsliga och inrikesfrågor träffas.

12 oktober har jämställdhetsministrarna från medlemstaterna ett informellt möte.

15 oktober sammanträder utrikesministrarna från EU:s medlemsländer. Samma dag sammanträder rådet för jordbruk och fiske och Allmänna rådet i frågan om Brexit.

18-19 oktober är det toppmöte. Europeiska rådet och dess möten som kallas "toppmöten" är den EU-institution som fastställer EU:s allmänna politiska riktning och prioriteringar. Det består av medlemsstaternas stats- och regeringschefer plus Europeiska rådets ordförande och kommissionens ordförande.

18-19 oktober är det dags för det 12:e Asien-Europa-mötet (ASEM), i vilket företrädare för EU, stats- och regeringschefer från 51 länder i Europa och Asien samt generalsekreteraren för Sydostasiatiska nationers förbund (Asean) träffas för att förstärka samarbetet mellan de två kontinenterna.

22-25 oktober sammanträder Europaparlamentet till plenum i Strasbourg igen.

29-30 oktober hålls ett informellt möte mellan transport- och miljöministrarna i Graz, Österrike.

5 november träffas Eurogruppen åter igen. I gruppen ingår euroländernas finansministrar.